

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: *FRP/333/2013/Pan.*

A Független Rendészeti Panasztestület

290/2013. (X. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **kk. I., II. és III. rendű panaszosok**¹ törvényes képviselőjük² útján 2013. május 8-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. október 9-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a K. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszosok törvényes képviselője (édesapja) 2013. május 8-án, faxon juttatta el a Testülethez a beadványt, amelyben a következőket adta elő. A törvényes képviselő három kiskorú gyermeke 2013. május 7-én 17 óra körüli időben kiment a parkba és a játszótérre. A gyerekek békésen játszottak, igénybe véve a hintát, libikókát, csúszdát, illetve a lólengőt. Összesen négy kiskorú gyermek játszott ezeken az eszközökön együtt, de a parkban természetesen többen is tartózkodtak. Közülük valaki betelefonált a rendőrségre, hogy a roma gyerekek rongálják a parkban lévő játszó eszközöket. Mire a rendőrök kiérkeztek, a gyerekek már elindultak hazafelé, így nem tartózkodtak a helyszínen. A rendőrök megkülönböztető jelzést használva keresték őket. A négy gyermeket egy egyirányú utcában találták meg, és amikor utolérték őket, igazoltatás következett. A törvényes képviselő beadványában rögzíti,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

² Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a törvényes képviselő személyes adatait töröltük.

hogy a gyerekek egyáltalán nem követtek el rongálást. A rendőröktől nagyon megijedtek, és amikor hazajöttek, elpanaszolták, hogy mi történt velük. A törvényes képviselő véleménye szerint a rendőri intézkedés a gyermekek személyi szabadságát korlátozta, mivel a bűncselekmény, amivel vádolták őket, nem történt meg. A gyermekek édesapja 17 óra 57 perckor felhívta a K. városi rendőrség ügyeletét, és kérdőre vonta az ügyeletest, hogy milyen indokkal korlátozzák négy kiskorú személyes szabadságát, tekintve, hogy a bűncselekmény elkövetését, amivel a rendőrök vádolták a gyerekeket, nem lehet megállapítani. A történeteket követően a gyerekek visszamentek a játszótérre, és valaki megint kihívta ugyanazokat a rendőröket. A rendőrök újból megjelentek a játszótéren – ekkor a III. rendű panaszos 18 óra 33 perckor megint felhívta édesapját, aki azt mondta nekik, hogy maradjanak ott, mert pár perc múlva ő is odamegy. A törvényes képviselő megkérdezte az ott lévő, intézkedő rendőröket, hogy milyen rongálással gyanúsítják a gyerekeket, és azt is kérte, hogy mutassák meg a rongálás nyomait – erre azonban nem került sor, mivel nem is történt rongálás. A gyermekek apjának véleménye szerint tizenéves gyerekek vasból készült játszóeszközökben nem tudnak kárt tenni, ezért meg is kérdezte a rendőröket, hogy „miért csinálják ezt a faji megkülönböztetést”, amikor ők „magyarokként vannak nyilvántartva”, és a játszótér, illetve a park mindenki számára nyitva áll. A törvényes képviselő szerint a személyes szabadság korlátozása szempontjából a rendőrök számára mindegy volt, hány évesek a gyerekek, a romákat életkortól függetlenül egyformán kezelik, ezzel „segítve” a társadalomba való beilleszkedésüket. A fiatalok édesapja szerint rasszizmussal, faji megkülönböztetéssel, illetve a rendőrök túlkapásaival nem lehet a felzárkóztatást keresztülvinni. A törvényes képviselő úgy véli, hogy jogaik nagyon korlátozottak, illetve nem élhetnek velük, mert a szemükbe is mondják, hogy bárhova tehetnek bejelentést – igazuk úgysem lesz. Hozzátette továbbá, hogy a történeteket videofelvétellel és képekkel tudja bizonyítani.

A törvényes képviselő beadványa végén kifejtette, hogy jól tudja, hogy ha nem lenne igaza, a rendőrség hamis vád miatt már feljelentéssel élt volna vele szemben, erre azonban nem került sor, így kérte a panasz kivizsgálását. Beadványához csatolt egy oldalt az „R.-i Magazin”-ból. A fénymásolt oldalon olvasható, „Ismét a kábítószerekről” című cikk két rendőr értékelhetetlen minőségű arcképét is közli, alatta nevükkel – a panaszügy szempontjából releváns információt azonban a cikk nem tartalmazott.

2) A Testület munkatársa 2013. május 5-én tájékoztató levelet küldött a beadvány előterjesztője részére, melyben tájékoztatta, hogy mivel a beadvány szerint a sérelmeket három kiskorú gyermeke szenvedte el, amennyiben ő a gyermekek törvényes képviselője, az eljárásban nem panaszosként fog szerepelni. A Testület munkatársa kérte a képviselőtől a gyermekek személyazonosító adatainak közlését, és utalt rá, hogy a negyedik gyermekre nézve a Testület akkor tudja vizsgálatát kiterjeszteni, ha az ő törvényes képviselője is előterjeszti a gyermeke személyazonosító adataival kiegészített panaszbeadványát, vagy a törvényes képviselő egy aláírt meghatalmazást küld meg a Testülethez, melyben meghatalmazza Sz. J.-t gyermeke képviseletére is a panasz eljárásban. Ezen túlmenően a Testület munkatársa a beadvány pontosítására is felhívta a képviselőt, illetve kioktatta a Testület hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezésekről.

A képviselő 2013. május 22-én, faxon keresztül válaszolt – válaszában első oldalában egy a Testület előtt elkülönített ügyszámon folyamatban lévő ügyben közölt információkat, a záró bekezdésben pedig hozzátette, hogy sajnós a levél eleje nem jelen panaszügyhöz kapcsolódik, de azért leírja a gyermekek nevét is. A levél szerint az I. rendű panaszos K. városban született, 2000. december 27-én (anyja neve K. V.), a II. rendű panaszos 2003. május 18-án született,

szintén K. városban (anyja neve szintén K. V.) egy harmadik gyermek, K. V. pedig 2000. február 6-án született (anyja neve K. M.). A képviselő a beadványban említett felvételeket, vagy egyéb más dokumentumot a kiegészítéshez nem csatolt.

3) Tekintettel arra, hogy a beadvány nem rögzítette egyértelműen, hogy Sz. J. a három – panasz-kiegészítésben megnevezett – gyermeknek törvényes képviselője-e, így a Testület munkatársa 2013. szeptember 30-án telefonon vette fel a kapcsolatot a képviselővel. Sz. J. elmondta, hogy ő az I., II. és III. rendű panaszosok képviselője. Fia, a III. rendű panaszos szintén ott volt a rendőri intézkedésnél, és az intézkedés, illetve a panasztétel idején 18. életévét még nem töltötte be (1996. május 23-án született). A képviselő jelezte, hogy a beadvány vizsgálatát a III. rendű panaszosra nézve is kívánja, annak ellenére, hogy az ő nevét panasz-kiegészítésében nem jelölte meg.

K. V. személyével kapcsolatban a képviselő elmondta, hogy ő sógora lánya, nem az övé. A Testület munkatársa tájékoztatta a panaszosok édesapját, hogy K. V. vonatkozásában (mivel neki nem törvényes képviselője) nem jogosult panaszt előterjeszteni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A K. városi rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának vezetője 2013. június 13-án az alábbiakról számolt be jelentésében.

A jelentés szerint a panaszosok képviselője 2013. május 7-én 17 óra 40 perckor, K. város belterületén, az F. téren lévő parkban fogatosított rendőri intézkedést sérelmezte.

2013. május 7-én 17 óra 40 perckor telefonos bejelentés érkezett a K. városi rendőrkapitányság ügyeletére, miszerint az F. téri parkban fiatalok a játszótéri játékokat nem rendeltetésszerűen használják. A szolgálatot teljesítő r. zászlós r. törzszászlós társával a helyszínre vonult, és ott felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy több fiatal tartózkodott a parkban, a kicsiket nem engedték játszani, illetve hárman is felültek egyszerre egy rugós lóra, ami tönkremehet a nem rendeltetésszerű használatban.

A rendőrök a parkban a bejelentő által megjelölt hét fő fiatalot észlelték, azonban ők elfutottak a helyszínről. Igazoltatásuk a K. városi B. utcában történt meg, a rendőrök felhívták figyelmüket a játszótéri magatartási szabályok betartására. 18 óra 00 után a fiatalok ismételen visszamentek a parkba, ekkor megint bejelentést kapott az ügyelet. A helyszínen intézkedést nem fogatosítottak. Megjelent a parkban továbbá a panaszosok képviselője is, akinek elmondták az intézkedés okát. A képviselő ezt tudomásul vette, majd a helyszínről mindenki távozott.

A bejelentést egyébként egy szolgálaton kívüli r. főtörzszászlós kapta egy K. városi általános iskolában dolgozó szülőtől 17 óra 15 perckor, abban azon túl, hogy a játékokat a fiatalok nem rendeltetésszerűen használják, és a gyerekeket nem engedik a közelükbe, az is szerepelt, hogy a felnőtteket vízzel locsolják. Mivel az ügyben felmerült egy esetleges szabálysértés (rongálás) elkövetésének gyanúja, a r. főtörzszászlós mobiltelefonon jelentette az esetet a

rendőrkapitányság ügyeletesének, aki intézkedett a szolgálatban lévő rendőrök azonnali helyszínre irányításától a bejelentésben foglalt ellenőrzése céljából. A jelentés hivatkozik a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-ában foglalt intézkedési kötelezettségre, melynek alapján a rendőrök jogszerűen jártak el.

A helyszínen 17 óra 39 perckor jelent meg a járőrpár. A parkban tájékozódta a történetekről, melynek során a bejelentő közölte velük, hogy több fiatal nem engedte a gyerekeket játszani, továbbá hárman is felültek egy egyszemélyes rugós lóra, amivel annak rongálódását kockáztatták. A bejelentő rámutatott a parkból éppen akkor sietve távozó hét fiatalra, akiket a rendőrök személyazonosságuk megállapítása céljából igazoltatni kívántak. Mivel még nem derült ki egyértelműen, hogy a játékokban keletkezett-e kár, továbbá a késelem megghiúsította volna a szabálysértés elkövetőinek felelősségre vonását, a rendőrök a távozó fiatalok nyomába eredtek. A fiatalok a főútvonalon átfutva jutottak el a K. városi B. utcába, amit a rendőrök a szolgálati gépkocsival a megkülönböztető fényjelzés használatával közelítették meg a főútvonal felől. Mivel az utca a főútvonal irányába egyirányúsítva van, a r. zászlós úgy döntött, hogy a fényjelzés használatával behajt az utcába a forgalommal szemben.

A B. utcában intézkedés alá vonták az I., II. és III. rendű panaszosokat, K. J. és K. V., Sz. I. u. 10/1. szám alatti lakosokat, K. Z., Ú. u. 3. szám alatti lakost, illetve H. P., F. tér 7. szám alatti lakosokat.

Mivel más nem tartózkodott az utcában, a rendőrök okkal feltételezték, hogy ezek a személyek tartózkodtak a parkban. A rendőrök a fiatalokat kioktatták a park, illetve játszótér területén való helyes viselkedés szabályairól, és az esetleges károkozás esetén a kártérítéssel és a szabálysértési eljárással kapcsolatos tudnivalókról. A személyek az otlétüket és magatartásuk kifogásolhatóságát tagadták. Az igazoltatáson túl egyéb intézkedést velük szemben a rendőrök nem foganatosítottak, mivel arra nem volt szükség. Ezt követően a rendőrök a parkban megtekintették az ott elhelyezett játékokat, azokban kár nem esett, szabálysértés, vagy bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható.

17 óra 55 perckor a rendőrkapitányság ügyeletére betelefonált a panaszosok képviselője, sérelmezve a gyermekeivel szemben lefolytatott rendőri intézkedést. A férfi közölte, hogy az intézkedő rendőröket fel fogja jelenteni, amiért faji hovatartozásuk miatt igazoltatják a gyermekeit. Az ügyeletes a képviselő részére telefonon tájékoztatást adott a történetekről, továbbá közölte vele, hogy amennyiben úgy gondolja, a rendőri intézkedés ellen panaszt tehet.

A fiatalok a rendőri intézkedést követően visszamentek a parkba és a mérleghintán ugráltak, amiről 18 óra 18 perckor ismételen lakossági bejelentés érkezett. Az ügyeletes 18 óra 33 perckor ismételen a helyszínre irányította a szolgálatot teljesítő rendőröket. A helyszínen ekkor már a panaszosok képviselője is jelen volt, aki sérelmezte a rendőrök intézkedését, és közölte, hogy ellenük panaszt fog tenni. A törvényes képviselőt a rendőrök tájékoztatták az intézkedésük okáról, illetve a panasztételi lehetőségekről, melyet a képviselő tudomásul vett, és panaszát a Testülethez benyújtotta. A parkban található játékokban továbbra sem keletkezett kár.

Az osztályvezető az ügyben keletkezett rendőri jelentések, hanganyagok alapján megállapította, hogy a K. városi rendőrkapitányság Rendészeti Osztály állományába tartozó

rendőrök a hatályos jogszabályoknak megfelelően, szakszerűen jártak el. Az igazoltatáson túl a panaszosokkal szemben egyéb intézkedést a rendőrök nem foganatosítottak, az intézkedésre pedig nem a személyek etnikai hovatartozása miatt került sor. Az osztályvezető hiányosságot, mulasztást, jog- vagy szakszerűtlenséget a kivizsgálás során nem állapított meg.

2) A bejelentést fogadó r. főtörzszászlós 2013. június 12-én jelentette, hogy 2013. május 7-én 17 óra 15 perc körüli időben lakásán tartózkodott, amikor őt, mint iskolarendőrt felhívta egy K. városi iskolában dolgozó anyuka. A nő azért kért rendőri segítséget, mert a K. városi katolikus iskola előtti játszótéren „kisebbségi fiatalok” nem megfelelő módon használják a játszótér játékeit, és a kicsiket nem engedik a játékok közelébe. A bejelentő azt is kijelentette, hogy ő ismeri a személyeket, de nem akar velük konfliktust, mert fél a retorziótól. A r. főtörzszászlós a jelzést továbbította a K. városi rendőrkapitányság ügyeletesére felé, aki közölte, hogy intézkedik a bejelentéssel kapcsolatban. A r. főtörzszászlós megjegyzeni kívánta, hogy a bejelentő kérte nevének zárt kezelését.

3) Az intézkedő r. zászlós és r. törzszászlós az intézkedés napján is készített jelentést, amelyből a Testület kizárólag a korábbiakban nem ismertett részletek közlésére szorítkozott. A jelentés a már ismertett módon részletezi az igazoltatás körülményeit. Amikor 18 óra után a fiatalok ismét visszamentek a térre, ismét bejelentés érkezett. A rendőrök visszamentek a térre, ahol látták, hogy a padon ülnek, a játszótérnél. Ekkor a rendőrök a bejelentővel beszélni nem tudtak, mert nem találták meg sem ott, sem otthonában. A tér ellenőrzése során a fiatalok mindvégig követték a rendőröket és telefonnal vették fel ténykedésüket. A téren megjelent a panaszosok törvényes képviselője, aki az I. rendű panaszost felvétel készítésére biztatta, és közben közölte, hogy panaszt fog tenni másnap a rendőrkapitányságon.

4) A dokumentumok között a Testülethez érkezett egy napi jelentés is a 2013. május 7-én reggel 8 órától 2013. május 8-án reggel 8 óráig történt eseményekről. A jelentés röviden összefoglalja, hogy 17 óra 40 perckor egy helyi lakos telefonon tett bejelentést, hogy K. városban, a H. parkjában 60-70 kilogrammos gyerekek a játszótér berendezését nem rendeltetésszerűen használják, zaklatják a felnőtteket, valamint a gyerekeiket. Az ügyeletes a helyszínre küldte az Ikva 401-es hívójelű járőröket, akikkel a bejelentő közölte, hogy a fiatalok most futottak át a főúton a B. utca irányába. A járőrök azonnal a megadott helyszínre vonultak ahol igazoltatás alá vonták a III. rendű panaszost (17 éves), a II. rendű panaszost (10 éves), K. J.-t (14 éves), K. V.-t (13 éves), K. Z.-t (15 éves), valamint H. P.-t (12 éves) *[az I. rendű panaszos ebből a felsorolásból kimarad, azonban a másik jelentésből kiderül, hogy ő is ott volt, és igazoltatták is]*. A gyerekek a járőrökkel közölték, hogy ott voltak a parkban, de nem viselkedtek kifogásolhatóan. A járőrök ezek után leellenőrizték a játszótér játékeit, abban kárt nem okozott senki sem. Szabálysértést, bűncselekményt nem tapasztaltak. A bejelentőt nem találták sem a parkban, sem a lakásán. Jelentést készítettek.

5) A rendőrkapitányság mellékelte egy CD-lemezt is az iratanyaghoz. Az első hat felvételen feltehetően egy másik intézkedéshez kapcsolódó rádióforgalmazás hanganyaga hallható, az a konkrét ügghöz egyáltalán nem köthető. Az utolsó felvétel értékelhetetlen minőségű – a felvétel igen rossz, abból a panaszügyre nézve következtetéseket levonni nem lehet.

III.

1) A Testületnek elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az arra jogosult

személy terjesztette-e elő a panaszbeadványt.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bünteljesítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint (...) cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A rendőri intézkedés során a beadvány előterjesztőjének mindhárom gyermeke jelen volt. Az I. rendű panaszos 2000. december 27-én született, tehát az intézkedés időpontjában 12 éves volt, a II. rendű panaszos pedig 2003. május 18-án született, így az intézkedés időpontjában még 10. életévét sem töltötte be. A III. rendű panaszos 1996. május 23-án született, az intézkedés idején 17 éves volt.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 12. §-a értelmében kiskorú az, aki a tizenharmadik életévét még nem töltötte be. A Ptk. 12/B. § (1) bekezdése szerint cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be, tehát az I. és II. rendű panaszosok cselekvőképtelen személyek, helyettük az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdése értelmében édesapjuk – aki egyben törvényes képviselőjük is – volt jogosult panaszt előterjeszteni.

Így tehát az I. és II. rendű panaszosokra nézve a Testület megállapította, hogy a beadványt az arra jogosult terjesztette elő.

A Ptk. 12/A. §-ának (1) bekezdése szerint korlátozottan cselekvőképes az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét már betöltötte és nem cselekvőképtelen. A III. rendű panaszos tehát az intézkedés és a panasztétel időpontjában korlátozottan cselekvőképesnek minősült, így a törvényes képviselőnek is lehetősége volt nevében panaszt előterjeszteni.

A Testület a III. rendű panaszosra nézve is kimondta, hogy a beadványt az arra jogosult terjesztette elő.

Panasz-kiegészítésében a képviselő előadta, hogy K. V. vonatkozásában (született: 2000.

február 6., anyja neve: K. M.) is elő kívánja terjeszteni a panaszt. A Testület munkatársa a beadvány tartalmának tisztázása végett telefonon kereste meg a panaszost, aki elmondta, hogy K. V. szintén kiskorú, azonban neki nem ő a törvényes képviselője. A telefonbeszélgetésről hivatalos feljegyzés készült. Sz. J. tértivevénnyel igazolhatóan átvette a Testület tájékoztató levelét, amelyben a Testület őt felhívta, hogy amennyiben nem ő a törvényes képviselő, csatolja K. V. képviselőjére jogosító meghatalmazását, erre azonban a tájékoztató levél átvétele óta eltelt időben nem került sor.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy Sz. J. kk. K. V. vonatkozásában törvényes képviselői minőség, illetve meghatalmazás hiányában nem volt jogosult a beadvány előterjesztésére, ezért a K. V.-t érintő sérelmek tekintetében a Testület érdemi vizsgálatot nem folytatott le.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosok Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, XV. cikk (2) bekezdése szerinti egyenlő bánásmóddhoz való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

2) A Testület vizsgálta, jogszerűen vonultak-e ki a rendőrök a helyszínre, és jogszerűen vonták-e intézkedés alá a panaszosokat.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a bejelentést egy szolgálaton kívüli r. főtörzszászlós kapta egy K. városi általános iskolában dolgozó szülőtől 17 óra 15 perckor, melyben azon túl, hogy a játékokat a fiatalok nem rendeltetésszerűen használják és a gyerekeket nem engedik a közelükbe, az is szerepelt, hogy a felnőtteket vízzel locsolják. Mivel az ügyben felmerült egy esetleges szabálysértés (rongálás) elkövetésének gyanúja, a r. főtörzszászlós mobiltelefonon jelentette az esetet a rendőrkapitányság ügyeletesének, aki intézkedett a szolgálatban lévő rendőrök azonnali helyszínre irányításától a bejelentésben foglaltak ellenőrzése céljából.

Noha a bejelentésről készített hangfelvétel értékelhető minőségben nem állt rendelkezésre, a Testület nem látott okot arra, hogy a bejelentés megtörténtét kétségbe vonja, mivel a panaszosok képviselője maga is egyértelműen rögzíti beadványában, hogy tudomása szerint a játszótéren tartózkodó személyek közül valaki azzal telefonált be a rendőrségre, hogy a gyerekek rongálják a parkban lévő játszóeszközöket.

A Testület álláspontja szerint a szóban forgó bejelentés intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, a bejelentés valóságtartalmától függetlenül. A telefonhívás során a bejelentő a hatóságnak olyan körülményeket adott elő, amelyek a rongálás szabálysértésének elkövetésére utalhattak, illetve – a Testület álláspontja szerint – akár garázdaság szabálysértésének gyanúját is felvethették. Így akár valós, akár valótlan

tartalommal kért segítséget a bejelentő a rendőrségtől, a kapitányságnak az Rtv. 13. § (1) bekezdése értelmében mindenképpen a helyszínen kellett a tényállást tisztáznia, tekintve, hogy a bejelentő közrendet veszélyeztető cselekmény elkövetését hozta tudomásukra.

A Testület tehát kimondta, hogy a bejelentés nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, így azzal, hogy a játszótéren a járőrök megjelentek, és a panaszosokat keresték, a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértették.

3) A panaszosok sérelmezték az intézkedés megkezdésének körülményeit.

A beadvány szerint mire a rendőrök kiérkeztek, a gyerekek már elindultak hazafelé, így nem tartózkodtak a helyszínen. A rendőrök megkülönböztető jelzést használva keresték őket, végül pedig egy egyirányú utcába mentek utánuk. A gyerekek a rendőröktől nagyon megijedtek.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) külön alcím alatt szabályozza a megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművekre vonatkozó szabályokat. A jogszabály 49. §-ának (1) bekezdése értelmében a gépjármű megkülönböztető jelzéseket adó berendezéseit csak abban az esetben szabad működtetni, ha a feladat sürgős ellátása, a személy-, élet- és vagyonbiztonság, továbbá a védett személyek és kíséretük biztonsága érdekében az szükséges, és a forgalmi viszonyok azt indokoltá teszik. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője – a rendőr és a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések jelzéseit kivéve – a közúti jelzéseket, továbbá a 24–43. §-okban foglalt rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magatartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette.

A rendőri jelentések szerint a panaszosok valóban elindultak hazafelé, azonban erre kifejezetten azért került sor, mert meglátták a rendőröket. A rendőrök a parkban a bejelentő által megjelölt hét fiatal észlelték, ők azonban elszaladtak. A bejelentő a hét fiatalra (köztük a panaszosokra) rámutatott. Mivel még nem derült ki egyértelműen, hogy a játékokban keletkezett-e kár, továbbá a késedelem meghiúsította volna a szabálysértés elkövetőinek felelősségre vonását, a rendőrök a távozó fiatalok nyomába eredtek. A fiatalok a főútvonalon átfutva jutottak el a K. városi B. utcába, amit a rendőrök a szolgálati gépkocsival a megkülönböztető fényjelzés használatával közelítettek meg főútvonal felől. Mivel az utca a főútvonal irányába egyirányúsítva van, a r. zászlós úgy döntött, hogy a fényjelzés használatával behajt az utcába a forgalommal szemben.

A panaszbeadvány nem tartalmazott utalást arra nézve, hogy a panaszosok mikor és milyen körülmények között indultak haza. A Testület álláspontja szerint életszerűnek tűnik a rendőrség álláspontja, miszerint a panaszosok és barátaik az intézkedő rendőrök elöl elfutottak, különösen azért, mert a bejelentővel a rendőrök a helyszínen felvették a kapcsolatot, és azért tudtak a rendőrök haladéktalanul a panaszosok nyomába eredni, mert a bejelentő a 7 főből álló csoportra – amely a rendőrök kiérkezésekor még a játszótéren tartózkodott – rá tudott mutatni.

Mivel a gyermekek a helyszínről a rendőrök megjelenésekor sietve távoztak, a Testület álláspontja szerint alappal vonhatták le a rendőrök azt a következtetést, hogy a panaszosok a közelgő intézkedés alól ki kívánják vonni magukat. A Testület osztja a rendőrök azon álláspontját, hogy a rendőri késedelem az érintettek azonosítását veszélyeztette volna, ezért

nem volt indokolatlan, hogy utánuk eredtek, megállapították személyazonosságukat, és csak ezt követően ellenőrizték, történt-e rongálás.

A Testület álláspontja szerint a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértették a rendőrök, amikor a panaszosok nyomába eredtek, és őket a KRESZ 49. §-ának (2) bekezdésében biztosított felhatalmazásukkal élve, az egyirányú forgalmú út bejáratánál elhelyezett behajtani tilos tábla jelzését figyelmen kívül hagyva vonták intézkedés alá.

4) Az igazoltatás jogszerűségével kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A panaszosok személyes szabadságukat sértő intézkedésként élték meg az igazoltatást. Mivel a rendőrség az igazoltatással a panaszosoknak nem személyes szabadságát korlátozta, hanem személyes adatait ismerte meg, a Testület a személyes adatok védelméhez fűződő jog szempontjából vizsgálta az intézkedést.

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint pedig több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Ahogy a Testület azt jelen állásfoglalás előző pontja alatt már kifejtette, az ügy körülményeiből a rendőrök alappal következtethettek arra, hogy a bejelentés tartalma a panaszosok személyére vonatkozott. A szolgálatot teljesítő rendőrök a helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki a telefonban közölt állításait megismételte, és rámutatott a parkból éppen akkor sietve távozó, fiatalokból álló csoportra. A panaszosok az iratok tanúsága szerint kétséget kizárólag a csoport tagjaként távoztak a helyszínről.

A Testület hangsúlyozza, hogy vizsgálata nem érinti azt a kérdést, hogy a panaszosok valóban követtek-e el rongálást, hanem csupán arra szorítkozik, hogy a bejelentés alapján a rendőrök okkal feltételezhatték-e, hogy a bejelentés a panaszosok személyére vonatkozik, és ők azok, akiknek személyazonosságát a közrend védelme érdekében meg kell állapítani.

A Testület a fenti kérdésre igennel felelt, kimondva, hogy a panaszosok személyazonosságát a közrend védelme érdekében a rendőröknek lehetősége volt megállapítani, ezért az igazoltatás a panaszosok személyes adatok védelméhez fűződő jogát nem sértette. A Testület szükségesnek látja kiemelni, hogy az igazoltatás az adott helyzetben az Rtv. szerint alkalmazható elképzelhető legkisebb jogkorlátozással járó intézkedés volt, ezért az intézkedés az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek is megfelelt.

5) A panaszbeadvány szerint a történetek követően a gyerekek visszamentek a játszótérre, és valaki megint kihívta ugyanazokat a rendőröket, akik ismételten kivonultak a helyszínre.

A III. rendű panaszos a rendőrök megjelenésekor értesítette édesapját, aki a gyerekeknek azt mondta, hogy maradjanak ott, mert pár perc múlva ő is odamegy. A törvényes képviselő megkérdezte az ott lévő, intézkedő rendőröket, hogy milyen rongálással gyanúsítják a gyerekeket, és azt is kérte, hogy mutassák meg a rongálás nyomait – erre azonban nem került sor, mivel nem is történt rongálás.

A rendőrkapitányság rendészeti osztályának vezetője jelentésében rögzítette, hogy a fiatalok a rendőri intézkedést követően visszamentek a parkba és a mérleghintán ugráltak, amiről 18 óra 18 perckor ismételten lakossági bejelentés érkezett. Az ügyeletes 18 óra 33 perckor ismételten a helyszínre irányította a szolgálatot teljesítő rendőröket. A helyszínen ekkor már a panaszosok képviselője is jelen volt, aki közölte, hogy ellenük panaszt fog tenni. A törvényes képviselőt a rendőrök tájékoztatták az intézkedésük okáról, illetve a panasztételi lehetőségekről, melyet a képviselő tudomásul vett. A parkban található játékokban továbbra sem keletkezett kár. A bejelentővel a rendőrök ismételten megpróbálták felvenni a kapcsolatot, azonban őt nem találták sem a parkban, sem a lakásán. Második alkalommal a rendőrök Rtv. szerinti rendőri intézkedést egyáltalában nem foganatosítottak.

A Testület álláspontja szerint nem vitás, hogy a panaszosok a játszótérre visszamentek, ahogyan az sem, hogy rendőröket a bejelentő ismételten kihívta, tekintve, hogy ezeket az információkat a rendőrségi dokumentáció és a panaszbeadvány egyaránt tartalmazza. Beadványában a képviselő nem számol be arról, hogy a rendőrök gyermekeivel szemben bármilyen intézkedést foganatosítottak volna, igazoltatást sem említ, csupán azt nehezményezi, hogy a rendőrök a helyszínen megjelentek.

Ahogyan a Testület azt jelen állásfoglalás III. részének 2. pontja alatt már kifejtette, a bejelentés ténye intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán. Megállapításait érvényesnek találja a második bejelentésre is, mivel az tartalmilag ismételten arról szólt, hogy a panaszosok társasága egyáltalán nem rendeltetésszerűen használta a játékokat (ugráltak a mérleghintán), veszélyeztetve ezzel a közterületen található játszóeszközök állagát.

A rendőrök a helyszínre azért vonultak ki, hogy a bejelentés valóságtartalmát ellenőrizzék. Mivel azonban a bejelentővel kapcsolatba lépni nem tudtak, a rongálásnak nem volt nyoma, kár nem keletkezett – tettenérés pedig nem történt, mert a gyerekek a padon ültek – miután a panaszosok képviselőjét tájékoztatták jogi lehetőségeiről, Rtv. szerinti intézkedés foganatosítása nélkül távoztak a helyszínről.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök eljárása a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát nem sértette.

6) A panaszosok általánosságban sérelmezték a rendőri fellépés rasszista indíttatását, feltételezve, hogy „faji megkülönböztetés” indította a rendőröket intézkedésükre, annak ellenére, hogy a park mindenki számára nyitva áll.

A Testület ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait, és rögzíti, hogy a részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2)

bekezdése tartalmazza, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”.

A rendőri fellépés a fentiekben kifejtettek értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – akár a személyes körülményei, akár valamely társadalmi csoporthoz tartozása miatt – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). A Testület erre tekintettel vizsgálta a panaszosok által előadottakat.

A panaszosok képviselőjének állításait a rendőrkapitányság osztályvezetője cáfolta. Jelentésében egyértelműen rögzítette, hogy az igazoltatásra nem a panaszosok etnikai hovatartozása miatt került sor, egyéb intézkedést pedig a panaszosokkal szemben egyáltalában nem foganatosítottak. Az osztályvezető hiányosságot, mulasztást, jog- vagy szakszerűtlenséget a kivizsgálás során nem állapított meg.

Jelen állásfoglalás korábbi pontjai alatt a Testület a rendőri intézkedést egészében jogszerűnek tekintette, kimondva, hogy a rendőrök első és második alkalommal is egyetlen egy ok miatt vonultak ki a helyszínre: mert bejelentés érkezett, hogy a panaszosok a játszótéri játékokat rongálják. A r. főtörzsszászlós jelentésében kifejtette, hogy tőle a bejelentő azért kért segítséget, mert a K. városi katolikus iskola előtti játszótéren „kisebbségi fiatalok” nem megfelelő módon használják a játszótér játékeit, és a kicsiket nem engedik a játékok közelébe. A bejelentő megfogalmazása a Testület álláspontja szerint egyértelműen utalt a panaszosok etnikai származására, ugyanakkor ez az utalás a rendőrökhöz egyáltalán nem köthető, a jelentésekben a bejelentőtől származó idézetként szerepel, a bejelentés kiváltó oka pedig nem az volt, hogy a „kisebbségi fiatalok” a többi gyermekkel együtt játszottak a játszótéren. A bejelentő a panaszbeadványban megfogalmazottakkal ellentétben nem vonta kétségbe, hogy a játszótér mindenkié, sőt, a rongálás mellett kifejezetten azért értesítette a rendőröket, mert a fiatalok szerinte a kisebbeket nem engedték oda a játékokhoz.

Figyelembe véve, hogy a rendőrök a panaszosokkal szemben az elképzelhető legkevésbé jogkorlátozó intézkedést (az igazoltatást) foganatosították, és amint felmérték, hogy a játékokban kár nem keletkezett, a helyszínről távoztak, a szabálysértési eljárást pedig meg sem indították, a Testület kimondta, hogy a rendőri intézkedés a panaszosok egyenlő bánásmódhoz fűződő alapvető jogát nem sértette.

IV.

Az I., II. és III. rendű panaszosokra nézve a Testület megállapította, hogy a beadványt az arra jogosult terjesztette elő, kk. K. V. panaszával kapcsolatban ugyanakkor kimondta, hogy nevében a három panaszos törvényes képviselője nem volt jogosult a beadvány előterjesztésére, ezért az őt érintő sérelmek tekintetében érdemi vizsgálatot nem folytatott le.

A Testület kimondta, hogy a bejelentés nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, így azzal, hogy a játszótéren a járőrök megjelentek, és a panaszosokat keresték, a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértették. Szintén nem sértették a panaszosok tisztességes eljáráshoz fűződő jogát a rendőrök, amikor a panaszosok nyomába eredtek, és őket a KRESZ 49. §-ának (2) bekezdésében biztosított felhatalmazásukkal élve, az egyirányú forgalmú út bejáratánál elhelyezett

behajtani tilos tábla jelzését figyelmen kívül hagyva vonták intézkedés alá. A Testület az igazoltatást is jogszerűnek találta, ezért kimondta, hogy azzal a rendőrök a panaszosok személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértették, illetve megállapította, hogy a rendőrök ismételt helyszínre vonulása sem okozta a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. A Testület a fentiek figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés a panaszosok egyenlő bánásmódhoz fűződő alapvető jogát sem sértette.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2013. október 9.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET